

Commentaar op Position Paper

New World War History?

In dit paper wordt betoogd dat aan interesse voor de Tweede Wereldoorlog geen gebrek is. Als docent Geschiedenis beaam ik dit 100%, in tegenstelling tot Omroep Max die het tegendeel beweert. Vooral de Tweede Wereldoorlog is bij leerlingen erg populair. Als oud- en diplomatiek historicus kijk ik liever op een andere manier naar de Tweede Wereldoorlog. Ik denk dat het tijd is voor een nieuw soort historiografie, waarbij ik denk aan de *New Diplomatic History*, zoals die zich vanaf de jaren 70 van de twintigste eeuw heeft ontwikkeld binnen de diplomatieke geschiedenis. Niet langer ligt de focus op de uitkomst van onderhandelingen in politiek-economisch perspectief, maar op het onderhandelingsproces zelf, waarbij de culturele betekenis centraal staat.

Mijns inziens is de Tweede Wereldoorlog kapotgekauwd. Er is ontzettend veel over geschreven op veelal dezelfde manier. Er zijn veel handboeken geschreven of monografieën over het nazisme en de concentratiekampen. Wat mij betreft zou er meer aandacht besteed mogen worden aan het culturele oorlogsproces zelf in plaats van finalistische visies met een ethische grondslag. Het inmiddels ook een stoplap geworden. We weten dat we nooit meer oorlog moeten voeren, maar het is de realiteit dat dit nog elke dag voorkomt. Het zou interessant zijn hoe de Tweede Oorlog invloed uitoefende op de identiteit van een land, hoe onderhandelaars en/of staatshoofden zich gaan gedragen. Een boek dat in de richting komt is *Cultuur van macht* van Frits Boterman. Hierin worden filosofie en kunstwetenschappen ingezet om het proces naar de oorlog te verklaren.

Een ander idee is om antieke oorlogsvoering te vergelijken met de Tweede Wereldoorlog. Zo geef je meer betekenis aan de stof en word je gedwongen na te denken over de onderliggende structuren en denkwijzen. In de Oudheid was Ares de Griekse god van de oorlog. Hitler hing een Germaanse bloedcultus aan. De rol die religie speelt zou ook interessant zijn.

Ik ben tenslotte tegen *what if-history*. Mijn docenten zien dit als de ultieme doodzonde van de historicus. Het heeft ook geen zin, aangezien je het geschiedverloop niet meer kunt veranderen. Wij hebben als historici nu eenmaal te maken met een verleden werkelijkheid. Ik hoor graag andere ideeën.

Drs. G.H.M.M. Beumer, historicus